

Nieuwsbrief

Rekenkamer Sittard-Geleen

Najaar 2024

Van de voorzitter

De zomervakantie is voorbij en we gaan er als rekenkamer weer tegenaan.

Met een nieuw lid in ons midden waait er een frisse wind door de Rekenkamer en daar zijn we blij mee.

Als Rekenkamer zijn we voortdurend op zoek naar vernieuwing en manieren waarop we meer aansluiting kunnen vinden bij bestuur, organisatie en inwoners. Op onze website kunnen burgers ideeën voor rekenkameronderzoeken met een druk op de knop aandragen.

Ook brengen we binnenkort de tweede editie van onze nieuwsbrief uit. De nieuwsbrief vervangt de jaarlijkse voortgangsrapportage, is laagdrempelig, toegankelijk en past beter bij ons. Ook zullen we ons als Rekenkamer binnenkort voorstellen in de stadskrant. Een mooie kans voor ons om een breder publiek te bereiken. We blijven ons ontwikkelen om ons werk nog beter te kunnen doen.

We gaan binnenkort naar de training 'Een onderzoeksontwerp in een dag', we nemen deel aan (regionale) bijeenkomsten

voor Rekenkamers en we sluiten aan bij diverse webinars.

Ook maken we een begin met ons volgend onderzoek naar het Accommodatiebeleid van de gemeente Sittard-Geleen. Hierover binnenkort meer!

Mocht u nou ook graag onderwerpen willen aandragen die interessant zijn om verder te onderzoeken, neem dan gerust contact met ons op. Ook voor eventuele andere vragen/tips kunt u ons bereiken via de secretaris van de Rekenkamer.

Uw input is belangrijk voor ons.

Nieuw lid stelt zich voor: De heer dr. L. (Leon) van Rijswijk

Mijn naam is Leon van Rijswijk, woonachtig in Limbricht en werkzaam als strategisch adviseur bij de Belastingdienst. Binnen de Belastingdienst houd ik mij momenteel hoofdzakelijk bezig met de lange termijn koers en digitale transformatie van de organisatie. Daarvoor werkte ik vanuit een onderzoeksrol aan het binnen de organisatie inrichten en ontwikkelen van het nieuwe Rijksbrede instrument Invoeringstoets, een vorm van ex durante beleids(evaluatie)onderzoek gericht op het eerder in beeld krijgen van knelpunten van nieuw beleid, met een specifieke focus op mogelijke knelpunten bij burgers en bedrijven én de uitvoering.

Met een achtergrond als onderzoeker in de (economische) psychologie bekijk ik de wereld door de lens van mens en gedrag. En overheidsbeleid gaat uiteindelijk altijd over het bereiken van maatschappelijke doelen en daarmee over mensen en hoe we met elkaar samenleven. Niet alleen gebruiken we beleid om maatschappelijk gedrag te sturen, ook de totstandkoming van beleid zelf, evenals de sturing op en de uitvoering en evaluatie van beleid kunnen we door lens van de gedragswetenschap bezien.

Vanuit mijn kennis en ervaring hoop ik een aanvullend perspectief en waardevolle bijdrage te kunnen leveren aan het beleidsonderzoek dat de rekenkamer Sittard-Geleen uitvoert.

Nevenfuncties

Leon van Rijswijk heeft naast zijn fulltime-werkzaamheden als strategisch adviseur bij de Belastingdienst geen relevante nevenfuncties.

Algemene introductie: Wat is een 'Doe-mee' onderzoek?

Elk jaar wordt door de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers een zogeheten 'Doe-mee' onderzoek uitgeschreven. Individuele rekenkamers kunnen zich aanmelden om deel te nemen aan deze onderzoeken waarbij er een maximaal aantal deelnemers geldt. Door het grote aantal deelnemers hebben 'Doe-mee' onderzoeken het grote voordeel dat er automatisch sprake is van vergelijkbaarheid (benchmark) en dat de kosten een fractie zijn van een individueel onderzoek. Hiertegenover staat dat door het grote aantal deelnemers het onderzoek en de bevindingen nogal 'hoogover' en algemeen van aard zijn. Specifieke lokale conclusies en aanbevelingen zijn dan ook niet altijd aan de orde. Een grote meerwaarde van de 'Doe-mee' onderzoeken is dat ze aanleiding en voeding kunnen zijn voor vervolgonderzoeken.

Opgeleverde rapporten in 2024: klachtbehandeling

De Rekenkamer heeft in 2023 meegedaan aan het landelijk 'Doe-mee' onderzoek. Het landelijke 'Doe-mee' onderzoek wordt georganiseerd door de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers. Vorig jaar stond de klachtbehandeling binnen de diverse gemeenten centraal en het onderzoek is uitgevoerd door TwynstraGudde.

De centrale onderzoeksvraag was:

Op welke wijze geven decentrale overheden beleidsmatig en organisatorisch vorm aan de afhandeling van klachten, tot welke resultaten leidt dit beleid en op welke wijze wordt hierover gerapporteerd aan de raad?

Uit dit onderzoek zijn een aantal aanbevelingen gekomen voor de gemeente Sittard-Geleen. De gemeenteraad heeft de aanbevelingen (deels) overgenomen en dit moet leiden naar een nog betere behandeling van klachten binnen de gemeente Sittard-Geleen.

Het volledig onderzoek kunt u via onderstaande link inzien. [Publicaties Rekenkamer - Gemeente Sittard-Geleen](#)

Parkeerbeleid

De Rekenkamer heeft het parkeerbeleid van de gemeente Sittard-Geleen onderzocht en eind 2023 hebben we hier een rapport met bevindingen, conclusies en aanbevelingen opgeleverd. Parkeren is een onderwerp dat leeft, er is immers vaak sprake van tegengestelde parkeerbehoeften. De behoefte aan gratis of goedkoop parkeren dicht bij woning en winkel botst bijvoorbeeld vaak met de behoefte aan een leefbare openbare ruimte met minder 'blik' op straat. Daarbij komt dat parkeerbeleid kan bijdragen aan vele gemeentelijke doelen, denk aan duurzaamheid, bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid, etc. Maar ook hier kan sprake zijn van tegengestelde belangen. Het is aan de gemeente om op transparante wijze een belangenafweging te maken. Ons onderzoek constateert dat actuele en heldere beleidsdoelstellingen nog ontbreken waardoor het gesprek

vaak gaat over het instrumentarium. Het ontbreken van een duidelijke koppeling van instrumenten aan doelstellingen bemoeilijkt een open en duidelijk gesprek over het onderwerp parkeren.

De gemeenteraad heeft ons advies om integraal parkeerbeleid op te stellen, overgenomen. Belangrijk hierbij is dat integraal wordt 'geklankbord' met de diverse belanghebbenden, belangenverenigingen en de raad. Immers; inzicht in de diverse (deel)belangen is wezenlijk om integrale kaders te kunnen stellen. Ook ons advies om parkeerinstrumenten te innoveren is overgenomen.

Wij denken dat ons onderzoek voor college en raad een nuttig hulpmiddel kan zijn bij het opstellen en beoordelen van nieuw parkeerbeleid en de (continue) innovatie van parkeerinstrumenten.

Eind 2024 wordt aan de raad aangeboden:

Onderzoek Energiebesparingsplicht

Ook dit jaar doen we mee met het landelijk 'Doe-mee' onderzoek. Dit landelijk benchmark onderzoek wordt georganiseerd door de Nederlandse vereniging van Rekenkamers en is uitgevoerd door ECORYS.

De energiebesparingsplicht houdt in dat bedrijven en instellingen die jaarlijks meer dan 50.000kWh stroom of 25.000m³ aardgas verbruiken verplicht zijn energiebesparende maatregelen te nemen. De centrale onderzoeksvraag van dit onderzoek is:

[Welke inspanningen plegen gemeenten en provincies bij het toezicht en de handhaving van de energiebesparingsplicht en de informatieplicht energiebesparing en wat zijn daarvan de resultaten?](#)

Het definitieve eindrapport hebben wij inmiddels ontvangen en zal binnenkort worden aangeboden aan de gemeenteraad. De Rekenkamer is zich nog aan het beraden over een mogelijk verdiepingsonderzoek. Op onze website vindt u binnenkort meer informatie over dit onderzoek.

Onderzoek subsidiebeleid

De gemeente Sittard-Geleen ondersteunt veel activiteiten, evenementen en projecten die goed zijn voor inwoners van de gemeente. Dit doet zij onder andere door het verstrekken van subsidies, bijvoorbeeld aan sportverenigingen, muziekverenigingen of culturele instellingen. Momenteel doen we als Rekenkamer onderzoek naar de werking van het subsidiebeleid binnen de gemeente Sittard-Geleen. We onderzoeken hoe het subsidiebeleid in de praktijk wordt uitgevoerd en hoe eenvoudig de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van de subsidies kan worden vastgesteld. Daarbij richten we ons niet op individuele subsidieregelingen, maar zijn we met name geïnteresseerd in 'best practices' en leerpunten waarmee de bredere inzet

van subsidies binnen de gemeente kan verbeteren. Omdat subsidies worden ingezet om maatschappelijke doelen te realiseren (bijvoorbeeld het bevorderen van sport- of cultuurparticipatie) hebben we in het onderzoek ook aandacht voor de vraag of de gemeenteraad en het college goed zicht hebben op hoe de verstrekte subsidies bijdragen aan de doelen die zij voor ogen hebben.

Na het bijeenbrengen van alle relevante (beleid)documentatie hebben voor en in de zomerperiode interviews plaatsgevonden met ambtenaren, wethouder, gemeenteraad en natuurlijk ook subsidieontvangers. Naar verwachting zal het rapport met onze bevindingen in het laatste kwartaal van 2024 worden aangeboden aan de gemeenteraad.

In Q4 2024 wordt het volgende doorwerkonderzoek opgestart:

Toegankelijkheid van de begroting

Op 29 augustus heeft er een themasessie ontwikkelingen P&C cyclus plaatsgevonden waarin de gemeenteraad door het college werd meegenomen in de meerjarige ontwikkelingen op het gebied van de gemeentelijke financiën en de begrotingsopzet. Het was een zeer informatieve sessie en de Rekenkamer is blij met de proactieve manier waarop de gemeenteraad en burgerleden worden

meegenomen in deze ontwikkelingen. Met het doorwerkonderzoek over de toegankelijkheid van de begroting op de rol voor dit najaar hebben we met extra belangstelling gekeken naar de gepresenteerde ontwikkelingen op het gebied van de begrotingsopzet. We kijken uit naar het onderzoek en de bevindingen later dit jaar.

Bijeenkomst Kennisplatform Limburgse Rekenkamers 21 juni '24

Het middagprogramma start om 13.30 uur in het mooie stadhuis van Venlo. Klaartje Peters, voorzitter Rekenkamer Venlo, heet iedereen welkom. Daarna neemt Arjan Kok, jurist en werkzaam bij rekenkamer metropool Amsterdam, het stokje over en praat ons binnen een uur bij over de Wet Open Overheid en wat dit concreet betekent voor de lokale rekenkamers. Wat moeten we weten maar ook wat moeten we doen... Net als elk ander bestuursorgaan moet een rekenkamer zich immers houden aan de Wet Open Overheid. Aansluitend is er gelegenheid voor vragen en onderlinge discussie, onder leiding van Klaartje Peters.

In het tweede deel van de bijeenkomst was er de mogelijkheid voor onderlinge uitwisseling, afstemming en samenwerking in concrete onderzoeken. Onder leiding van Ard Schilder, directeur Zuidelijke Rekenkamer, bespraken we onderzoeks-ideeën en -voornemens voor de tweede helft van 2024. Om 16.00 uur werd het formele gedeelte afgesloten en werd de middag met een borrel en netwerkactiviteiten beëindigd.

De volgende regionale bijeenkomst (alleen voor Limburgse rekenkamers) vindt plaats in Heerlen. De agenda commissie, waaraan onze secretaris Debbie Steens deelneemt, is alweer bezig met het opstellen van het nieuwe programma.

